

รายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

BEST PRACTICES

การพัฒนาวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้น

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

นางสาวเบญจมาภรณ์ เกิดสมนึก
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ได้จัดกิจกรรมการประกวดผลงานรูปแบบ/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) หรือการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตาม “๙ นโยบาย ก้าวไปด้วยกัน” การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับชั้นเรียน และมีผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบทางการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และ ตามนโยบาย “๙ นโยบาย ก้าวไปด้วยกัน” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ก้าวที่๗ ก้าวเสริมวิธี อ่าน เขียน คิด การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อทดสอบ ความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอขอรับการพิจารณาคัดเลือกรับรางวัลวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หรือการนำนวัตกรรม ไปใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นที่ประจักษ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ คณะท่านศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้สนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงานด้านต่างๆ จนลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คณะกรรมการผู้ประเมินจะเห็นถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจาก การนำผลต่อไปผลการประเมิน RT, NT และ O-NET มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ต่อไป

เบญจมาภรณ์ เกิดสมนึก
ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. ชื่อเรื่อง	๑
๒. บทนำ หลักการเหตุผล/ความเป็นมา	๑
๓. จุดประสงค์ของการดำเนินงาน	๒
๔. เป้าหมาย	๒
๕. วิธีการ/กระบวนการ/รูปแบบ/วิธีการปฏิบัติ	๓
๖. ผลสำเร็จ	๕
๗. บทสรุป	๖
๗.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	๖
๗.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับครู	๖
๗.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร	๖
๗.๔ ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา	๖
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	๖
ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ	๗
การเผยแพร่	๗
ภาคผนวก	๘

แบบเสนอผลงาน รูปแบบ/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
หรือการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
ตาม “๙ นโยบาย ก้าวไปด้วยกัน”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ผลงานสถานศึกษา ผลงานผู้บริหารสถานศึกษา ผลงานครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคขั้นได ๖ ชั้น AAPAS Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง

ประเด็นความสอดคล้องกับ “๙ นโยบาย ก้าวไปด้วยกัน”

๗. ก้าวเสริมวิธี อ่าน เขียน คิด

ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ RT/NT/O-NET และ PISA

ส่งเสริมผู้เรียนด้านการอ่าน

ส่งเสริมผู้เรียนด้านการเขียน

ส่งเสริมผู้เรียนด้านการคิดคำนวณ

๒. บทนำ หลักการเหตุผล/ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ตรงตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยเหตุนี้เด็กและเยาวชนไทยจึงควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ได้กำหนดนโยบาย “๙ นโยบาย ก้าวไปด้วยกัน” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ก้าวที่๗ ก้าวเสริมวิธี อ่าน เขียน คิด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทดสอบความสามารถด้านการอ่าน (Reading Test : RT) เพื่อวัดระดับความสามารถของนักเรียนและช่วยส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการทดสอบทางการศึกษา NT ระดับชั้นประถมปีที่ ๓ และการทดสอบระดับชาติ O-Net ของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปี ๖ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตามนโยบายจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป ซึ่งทักษะการอ่านในรายวิชาภาษาไทย ถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งและเป็นหัวใจของทุกวิชา

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิด ในการดำเนินชีวิต ซึ่งการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ทักษะการอ่านที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งคือ ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

การจับใจความสำคัญเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อที่จะสามารถรับสารผ่านการอ่านหรือการฟังได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงประเด็น นอกจากนี้การจับใจความสำคัญได้อย่างแม่นยำยังช่วยให้ผู้รับสารสามารถใช้ทักษะทางภาษาขั้นสูงยิ่งขึ้น กล่าวคือสามารถนำใจความสำคัญจากสิ่งที่ได้อ่านหรือสิ่งที่ได้ฟังมา

วิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การจับใจความสำคัญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรศึกษาและหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและการทำงานอื่นๆต่อไป เนื่องจากการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือและเป็นหัวใจของการอ่าน การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น มีจุดเริ่มต้นจากปัญหานักเรียนจำนวนมากไม่สามารถสรุปสาระสำคัญจากบทอ่านได้อย่างถูกต้อง ส่งผลต่อความเข้าใจในเนื้อหาและการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ การพัฒนาทักษะนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะสาระสำคัญ และสรุปความได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคบันได ๖ ขั้นเป็นวิธีการที่ออกแบบมาเพื่อฝึกฝนทักษะเหล่านี้อย่างเป็นระบบ โดยแบ่งขั้นตอนการอ่านออกเป็นระดับๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน การใช้เทคนิคนี้ช่วยส่งเสริมความคิดเป็นลำดับขั้นและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เหมาะสำหรับนักเรียนระดับประถม อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นๆ ได้อย่างหลากหลาย

โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย เล็งเห็นถึงความสำคัญของทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพราะถ้าผู้เรียนจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านหากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านกันใหม่ ทำให้เสียเวลาในการอ่าน และอาจได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ ได้ไม่ตรงประเด็นและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้นโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย จึงพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น AAPAS Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนและแก้ปัญหาผลการทดสอบ O-Net กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่านซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียน หากนักเรียนอ่านออก อ่านคล่อง และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจบทเรียนในแต่ละรายวิชา อีกทั้งได้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ติดตัวแก่นักเรียน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. จุดประสงค์ของการดำเนินงาน

๓.๑ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่ายในการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๒ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๒ คน

๓.๓ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ O-NET รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้สูงกว่าระดับประเทศ

๓.๔ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

๓.๕ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

๔. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๒ คน

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

๕. วิธีการ/กระบวนการ/รูปแบบ/การดำเนินงาน/วิธีการปฏิบัติ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการนำไปปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรม ที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือเป็นแบบอย่างได้

การพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น AAPAS Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง นั้น ได้นำหลักการของการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้นที่พัฒนาขึ้นโดย อาจารย์เสกสันต์ ผลวัฒน์ อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๖ ชั้นตอน มาใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ได้แก่

บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ แล้วตั้งคำถาม ๕ W ๑ H คือ การอ่านเรื่องที่จะจับใจความสำคัญตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องทีอ่านอย่างคร่าวๆ โดยในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อ เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน ด้วยเหตุผลใด และอย่างไร หากเรื่องนั้นมีชื่อเรื่องก็ให้พิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพราะโดยทั่วไปชื่อเรื่องมักจะสอดคล้องกับใจความสำคัญหรือความคิดหลัก หรือช่วยแสดงให้เห็นถึงจุดสนใจของเรื่อง

บันไดขั้นที่ ๒ หาคำสำคัญ (Key Word) โดยคำสำคัญ หมายถึง คำที่กำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องทีอ่าน ในแต่ละย่อหน้านั้นอาจมีคำสำคัญมากกว่าหนึ่งคำแต่เมื่อนำคำเหล่านั้นมาเชื่อมโยงสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นก็สามารถทราบถึงใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องทีอ่าน และคำสำคัญมีลักษณะ ดังนี้

- ๑) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนเหมือนกันสื่อความหมายเหมือนกันปรากฏซ้ำๆตั้งแต่ต้นจนจบ
- ๒) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกันปรากฏซ้ำๆตั้งแต่ต้นจนจบ

บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง ส่วนขยายใจความสำคัญจะมีลักษณะเป็นการให้คำจำกัดความ การอธิบายรายละเอียด การให้เหตุผล การยกตัวอย่าง และการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องตัดออกไปเพื่อหาใจความสำคัญให้พบ

บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้งการตัดส่วนขยายใจความ ทำได้โดยสังเกตจากคำเชื่อมแสดงส่วนขยายใจความสำคัญ หากทว่าในบางครั้งผู้เขียนอาจเรียบเรียงข้อความในย่อหน้าโดยไม่มีคำเชื่อม ผู้อ่านจึงต้องเติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง คำเชื่อมที่นิยมเติมข้อความในย่อหน้า ได้แก่ กล่าวคือ เช่น จึง เพราะ

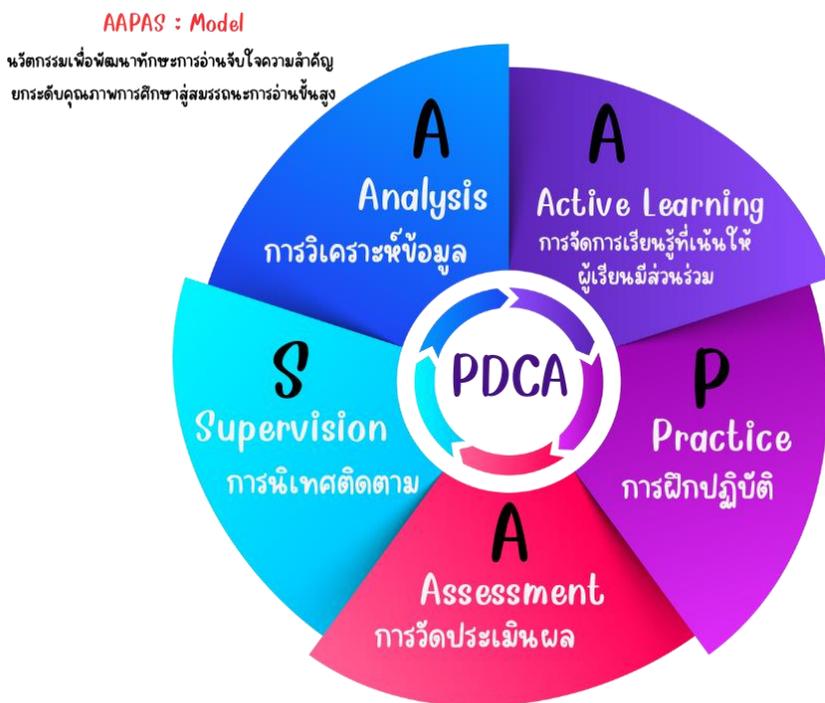
บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้า หากพบคำหรือกลุ่มคำที่แสดง หาก แต่ว่า แต่ทว่า อยู่ ความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน เช่น แต่ ทว่า แต่หาก แต่ว่า แต่ทว่า อย่างไรก็ตามในทางตรงกันข้าม ในทางกลับกัน ถึงแม้...แต่ ฯลฯ ให้สังเกตข้อความต่างหลังคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้อาจเป็นใจความสำคัญของย่อหน้า

บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน หากย่อหน้านั้นไม่ปรากฏประโยคใจความ สำคัญ ต้องพิจารณาเนื้อความในบริบทอื่นๆ ให้นำข้อความมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญโดยใช้หลักจากบันไดขั้นที่๑-๕ ประกอบ

การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

จากการศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลจาก SAR แผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย และผลการทดสอบ O-net กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในปีการศึกษา ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ที่ผ่านมา พบว่าโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่๖ อันเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการเรียน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนในแต่ละรายวิชา อีกทั้งได้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ติดตัวแก่นักเรียนและนำความรู้ที่

ได้จากการอ่านไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการวัดผลในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้จัดทำผลงานจึงออกแบบขั้นตอนการสร้าง “AAPAS : Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง” โดยมี ๕ ขั้นตอนสำคัญและกิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นตอน ที่จะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามรายละเอียดในแผนภาพ

การดำเนินงานขั้นตอนทั้ง ๕ มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis)

ผู้บริหาร ครู และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดำเนินการศึกษาข้อมูลจาก SAR แผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนบ้านห้วยม้อลอย และผลการทดสอบ O-net กลุ่มสาระภาษาไทยโดยวิเคราะห์แต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่นักเรียนควรปรับปรุง ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลข้อบกพร่องจากการทำข้อสอบอัตนัยอย่างละเอียด โดยศึกษาจากรายงานข้อค้นพบจากการทดสอบ ONET วิชาภาษาไทย (ข้อสอบอัตนัย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในปีการศึกษาที่ผ่านมาย้อนหลัง ๒ ปีตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕- ๒๕๖๖ และร่วมกันประเมินสถานการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน วิเคราะห์ให้รู้และเข้าใจถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนา เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยครบถ้วนสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning)

เมื่อศึกษาข้อมูล รายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจนเข้าใจ เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาแล้ว ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเขียนแผนการสอน รวมถึงจัดเตรียมสื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านผ่านโครงการ/กิจกรรมในโรงเรียน ดังนี้โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการอ่านการเขียนของผู้เรียน กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมพี่เล่าสู่น้องฟัง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๓ ฝึกปฏิบัติ (Practice)

ครูผู้สอนออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเตรียมสื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้รวมถึงเครื่องมือการวัดประเมินผลแล้ว จากนั้นนำความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ สู่ชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลายและสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินผล (Assessment)

การประเมินในระดับชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในทักษะที่ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอโดยประเมินจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน แบบฝึกทักษะ ชุดกิจกรรมบันได ๖ ชั้น ตรวจสอบบันทึกการอ่าน เพื่อประเมินการอ่านจับใจความสำคัญและเขียนสรุปความผลการทดสอบระดับชาติ O-Net ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เมื่อได้ดำเนินการกิจกรรมต่างๆ จนเสร็จสิ้นแล้วให้นำผลการทดสอบของปีถัดไปมาวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขหรือเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ขั้นตอนที่ ๕ การนิเทศติดตาม (Supervision)

ผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยมีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ชื่นชมและให้กำลังใจ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ สิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้การจัดการจัดการเรียนรู้อามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เปิดโอกาสให้คณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หลังทำกิจกรรมจบแต่ละกิจกรรม เพื่อแก้ไขจุดที่ควรปรับปรุงและเสริมจุดเด่น

๖.ผลสำเร็จ

ผลการดำเนินงาน

การนำนวัตกรรม “AAPAS : Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง” มาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนา จึงส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ O-NET รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สูงกว่าระดับประเทศ เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

๗. บทสรุป

๗.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

- นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติ O-Net ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ สูงกว่าระดับชาติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยสูงขึ้น
- นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นมากยิ่งขึ้น
- นักเรียนสามารถใช้ทักษะภาษาไทย การอ่าน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เหมาะสมกับวัยอย่างมีคุณภาพตามบริบทของโรงเรียน
- นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- นักเรียนใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

๗.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับครู

- ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ในการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ครูได้พัฒนาเครื่องมือ สื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน
- ครูได้ร่วมกันปรึกษาหารือ เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะภาษาไทย การอ่าน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น

๗.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร

- ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ในการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ผู้บริหารสถานศึกษาได้ร่วมปรึกษาหารือกับคณะครู เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะภาษาไทย การอ่าน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น
- ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเครื่องมือ สื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เรียน โดยจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ตามบริบทของโรงเรียน

๗.๔ ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

- โรงเรียนมีผลการทดสอบ โอนเน็ต O-NET รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย และผลการทดสอบ โอนเน็ต O-NET รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย สูงกว่าระดับชาติ
- พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญในโรงเรียน
- โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและผู้ปกครองในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เรียน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

ในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของ “AAPAS : Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง” การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างเรียนอยู่เสมอ ในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นของเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖

ชั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่ทำให้ทราบพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการวัดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่พัฒนามากขึ้น ซึ่งครูผู้สอนควรวัดประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากการวัดประเมินผลในระหว่างการทำกิจกรรมแล้ว ครูผู้สอนควรให้กำลังใจเสริมแรงโดยการให้รางวัลเพื่อกระตุ้นความสนใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่นักเรียนคุ้นเคย อาทิ Facebook Tiktok E-book เป็นต้น ไม่เพียงแต่จำกัดสื่อที่ใช้ว่าต้องเป็นหนังสือเรียนหรือหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดเท่านั้น ควรใช้สื่ออย่างหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนสนใจ การจัดการเรียนการสอนไม่จำเจ และไม่มีข้อจำกัดมากจนเกินไป ให้อิสระกับนักเรียนในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

การนิเทศติดตาม และการให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้กับครูผู้สอน โดยผู้บริหารและคณะครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีวิธีการปฏิบัติที่ดี เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานผลงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) “AAPAS : Model นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญระดับคุณภาพการศึกษาสู่สมรรถนะการอ่านขั้นสูง” ของโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒ ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

- สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ
- ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแผนงาน/โครงการ
- ผู้บริหารมีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ให้การสนับสนุน เป็นที่ปรึกษาให้การส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง
- โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ มีบทบาทต่อการสร้างและสนับสนุนส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา
- ครูและบุคลากรทางการศึกษาสร้างบรรยากาศเชิงบวก เกิดบรรยากาศการมีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และสื่อสารภาษาไทยได้อย่างสร้างสรรค์
- การดำเนินงานผลงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือที่ดีจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง มีส่วนสำคัญที่ร่วมกันขับเคลื่อนสังคมแห่งการเรียนรู้ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเผยแพร่

ช่องทางการเผยแพร่ผลงาน

โรงเรียนบ้านห้วยม้าลอยมีช่องทางการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม/ผลงานของโรงเรียน ดังนี้

- เผยแพร่ผ่านทางเพจ Facebook ของโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย
- เผยแพร่ผ่าน TIKTOK ช่องของโรงเรียนบ้านห้วยม้าลอย

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยครูผู้สอนนำเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคขั้นโด ๖ ขึ้น มาให้นักเรียนศึกษาเรียนรู้เทคนิคแต่ละขั้นด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการกลุ่ม จากนั้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายความรู้ที่ได้รับและนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพกิจกรรมเล่าสู่กันฟังนักเรียนทุกคนเตรียมเรื่องที่ได้อ่าน ฟัง หรือดูจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ อาทิ หนังสือนิทาน หนังสือที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ซึ่งมีแหล่งความรู้และข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยนำเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น จากการอ่าน ฟัง และดู แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนในชั้นเรียนของตนเองฟัง พร้อมบอกแหล่งที่มาของข้อมูล จากนั้นเพื่อนในชั้นเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องแล้วบันทึกลงในสมุดบันทึกการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะผลัดเปลี่ยนกันเล่าให้ครบทุกคน โดยออกมาเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียนวันละ ๑-๒ คน ก่อนเริ่มเรียนในรายวิชาภาษาไทย

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมห้องเรียนห้องใหญ่ ภาษาไทยวันละคำ ส่งเสริมให้นักเรียนและครูมีพื้นที่ส่วนกลางที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้เวลาช่วงกิจกรรมเคารพธงชาติตอนเช้า ส่งเสริมทักษะภาษาไทยของนักเรียนผ่านกิจกรรมห้องเรียนห้องใหญ่ ภาษาไทยวันละคำ เป็นการฝึกทักษะการพูด การนำเสนอ และฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาไทยอย่างเหมาะสม

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ภาพประกอบแสดงผลการทดสอบระดับชาติ O-NET
รายวิชาภาษาไทย

ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงให้เห็นถึงผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยครูผู้สอนนำเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น มาใช้จึงสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ O-NET รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ให้สูงกว่าระดับประเทศได้

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมรักการอ่าน

กิจกรรมรักการอ่าน “พี่อ่าน น้องฟัง” ส่งเสริมให้นักเรียนและครูมีพื้นที่ส่วนกลางที่แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกัน โดยใช้เวลาช่วงกิจกรรมเคารพธงชาติตอนเช้าในทุกวันพุธ ส่งเสริมทักษะภาษาไทยของนักเรียนผ่าน กิจกรรมรักการอ่าน “พี่อ่าน น้องฟัง” เป็นการฝึกทักษะการพูด การนำเสนอ และฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก ในการใช้ภาษาไทยอย่างเหมาะสม

รายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

BEST PRACTICES

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘